

Små investeringar ger valfrihet

"30 kor är livet"

Genom att göra små investeringar på gården kan arbetet underlättas utan att man binder upp sig med skulder för en lång tid framöver.

En räl över foderbordet för en kraftfodervagn och spjut för rundbalsensilage har underlättat arbetet mycket.

Thomas Eriksson är mjölkproducent i Hemmingsmåla utanför Olofström i Blekinge. På gården finns 26 kor blandat SRB och SLB. Trots allt prat om struktutveckling och att vi snart har 50 kor i genomsnittsbesättningen har Thomas valt att inte göra större investeringar i produktionen, utan att fortsätta med 26 kor. Till gården hör 23 hektar och ytterligare 17 hektar arrenderas. Av detta är 22 hektar vall, med 5 hektar spannmålsåsa och 18 hektar naturbeten.

–Jag hade inte tänkt mig att bli mjölkbonde men så gick min pappa hastigt bort för fem år sedan och det blev så att jag tog över hemma. Intresset för mjölkkorerna har växt med åren. Jag har kanske inte tänkt mig att vara mjölkproducent hela mitt yrkesliv. Det ger flexibilitet att inte binda upp sig med för stora investeringar som man måste arbeta av i många år.

Men till våren ska det byggas om från långbås till kortbås, men med bibehållet koantal. Det innebär en kostnad på cirka 12 000 kronor per båsplats. Förutom att bredda båsen fem centimeter ska foderbordet sänkas så att utfodringsarbetet blir lättare.

–Det är inte bara en nackdel att man tvingas bygga om. Det är ett bra tillfälle att passa på att förenkla arbetet i ladugården. Men visst hör man många som är i femtioårsåldern som inte klarar bäsmåtten som funderar på att sluta.

Ofta är det små förändringar som underlättar arbetet i ladugården. I höstas installerades en räl över foderbordet till en kostnad av 13 000 kronor. Den an-

vänds till utfodringen av rundbalar och kraftfoder.

–När många andra bygger ut blir det tillgång till mycket bra begagnat till skillnad från nya. Jag fick tag på en begagnad rälshängd kraftfodervagn med viktsutfodring för fyra kraftfoder, berättar Thomas. Den hade använts i två år och jag fick den för halva priset mot vad en ny kostar. Jag ångrar att jag inte installerade räl tidigare.

Utfodringen är viktig, men avel är kul
Utfodringen består av fri tilldelning av förtorkat rundbalsensilage, färdigfoder Avant2095 och högmjölkarfoder Elit-2000. I vinter har också soja använts som ersättning för Eliten längre fram i laktationen. Kraftfodergivorna är enligt Blekinge-modellen höga. Som mest 7 kg elit och 10 kg Avant. Dessutom odlas spannmål som tidigare krossades, men som numera blir till helsädesensilage till ungdomdjuren.

–Jag är lite allergisk mot damm och pälsdjur och det dammade för mycket att krossa spannmålen. Helsäden fungerar bra men från helsäden av korn sorterar djuren bort agnarna. Vi ska därför prova med havre istället.

Besättningen är med i IndividRAM och med hjälp av husdjursföreningen beräknas en foderstat för varje ko.

–Det är bra att rådgivaren kommer och sporrar annars går det lätt slentrian i produktionen. Utfodringen är en balansgång och man måste ha öga för det för att lyckas. Det är en stor kostnad som det är

"Det svåraste i en liten besättning är att man fäster sig vid korna som individer. Korna får gärna gå kvar längre i besättningen än vad de borde, menar Thomas Eriksson.

viktigt att ha kontroll på! Avkastningen är 8 900 kg ECM med 4,35 procent fett. Målet är att nå mellan 9 000 och 10 000 kg ECM.

–Det är för mycket tävlan att nå en hög avkastning. Man borde prioritera att få upp halterna i mjölken när avelsmålet revideras. Avel är roligt men när jag i vintras köpte ett embryopaket med fyra embryon från svenska eltdjur märktes en nackdel

På gården i Hemmingsmåla finns det en framtid för mjölkorna även om man valt att inte öka besättningsstorleken.

av att ha en liten besättning. Veterinären sa att jag skulle se till att ha 8-9 kvigor i lämplig ålder och bra hull som man kunde välja mot tagardjur från. Men det fick bli inläggning på en kviga och tre kor. Två är konstaterade icke-dräktiga så det ska bli spännande att se om det blir något av de andra två. De räknade med en dräktighet av fyra inläggningar. Det skulle vara kul att få ett elitdjur i den egna besättningen och se vad det går för.

–Mjölkkorna står för 70 procent av gårdens intäkter, säger Thomas. Resten kommer från korslor åt grannar och kommun både med slakter och vall och ångar och snörojning. Dessutom blir det lite arbete i den egna skogen på 20 hektar. Tjurkalvarna säljs vidare. Man måste väga merarbetet mot vad det går att få ut i intäkter.

För två år sedan gick Thomas kursen 25-öringen och analyserade gårdens ekonomi. Kraftfoderkostnaden låg då lite högt. Det är en anledning till att han i höstas köpte in ett parti med soja motsvarande årsförbrukningen och började

utfodra med soja istället för Elit till medel- och lågmjölkkorna. På maskinsidan arbetar han redan med en granne och de är tio stycken som delar på en urintunna.

Uppbundet men fritt arbete

–Det går bra att klara sig på den här besättningsstorleken, säger Thomas! Men man får göra det mesta arbetet själv och leta efter

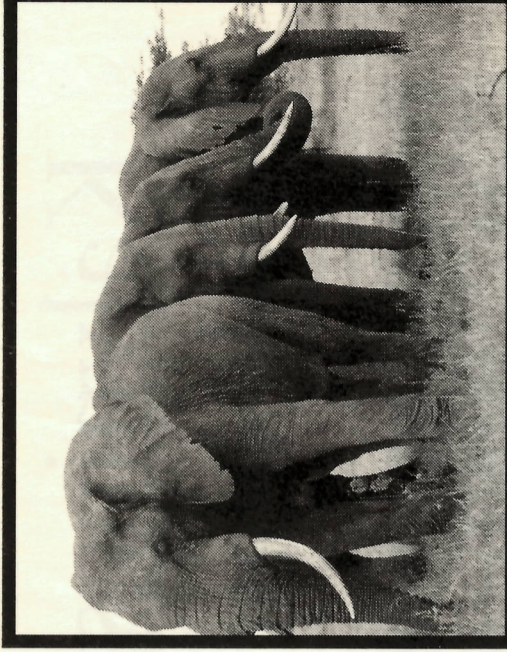
billiga lösningar. Till sin hjälp har han avbyttare två dagar i månaden, trots att det är dyrt, men menar att det är något man måste unna sig. En bror kan efter en viss övertalning också ta någon ladugårdstur på helgerna. En normal arbetsdag innebär tio timmars arbete.

–Visst är det en nackdel att jobbet är så uppbundet. Men jag har också jobbat på Volvo med stämpelkort i fem år och sett att det med har sina sidor. Min pappa sa alltid att man vetat jobba på Volvo. Man tror gärna att gräset är grönare på andra sidan.

Fritiden är viktig och på sommaren ska det bli tid över för fotboll.

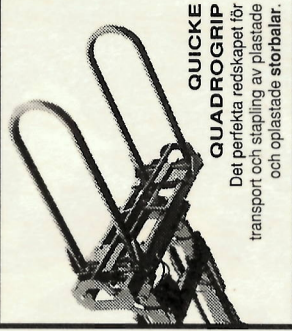
–Det är viktigt att hinna träffa kamrater och ha ett socialt liv vid sidan om mjölkproduktionen, betonar Thomas. Trots att det varit bra med tolv timmars mjölkningsintervall, så vill jag vara inne till klockan 18.00 för att hinna göra annat på kvällen. Och jag går inte ut till ladugården förrän halv sex på morgonen.

Ann Christin Olsson

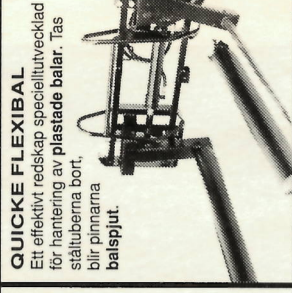

ÅLÖS REDSKAPSPROGRAM

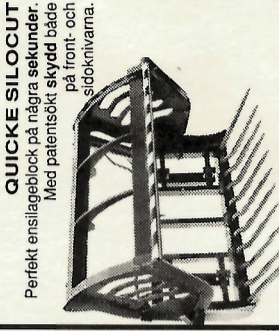
ger t o m elefantens nya möjligheter!

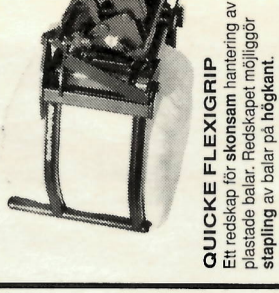
QUICKE QUADROGRIP
Det perfekta redskapet för transport och stapling av plastade och oplastade storbalar.

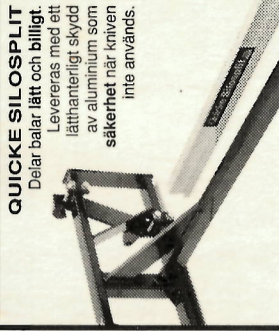
QUICKE FLEXIBAL
Ett effektivt redskap speciellt utvecklad för hantering av plastade balar. Tas ståluberma bort, blir rännarna balsplut.

QUICKE SILOCUT
Perfekt ensilageblock på några sekunder. Med patentöskt skydd både på front- och sidoknivarna.

QUICKE FLEXIGRIP
Ett redskap för skonsam hantering av plastade balar. Redskapet möjliggör stapling av balar på högtkant.

QUICKE SILOGRAB
Ett allround-redskap som används till t ex ensilage, gräs, gödsel, ris, halim mm.

ÅLÖs redskapsprogram har unik flexibilitet precis som elefantens snabel. Här finns redskap för alla de moment som krävs i ett modernt jordbruk.

Och det bästa av allt - ÅLÖs redskap passar till de flesta lastare! Så kom in och ta en närmare titt på ÅLÖs redskap!

ETT LYFT FÖR DIN TRAKTOR.

AB ÅLÖ-MASKINER, BRÄNNLAND 300, 901 37 UMEÅ. TEL: 090 - 17 05 00. FAX: 090 - 17 05 99.